

Pályavasúti üzletág Forgalmi Főosztály

**12. A VONATSZEMÉLYZET HELYE ES LÉTSZÁMA
A VONATOKON**

A mozdonyok biztosítása,
a vonatszemélyzet
vezénylése

12.1. A vonatok továbbításához szükséges mozdonyok és vonatszemélyzet biztosítása a menetvonal tulajdonos vasúti társaság felada-

ta.

12.2.

-12.2.1.

A mozdonyon, **12.3.** A vonatok közlekedhetnek:
 vezérlőkocsin-----a) csak mozdonyvezetővel;
 szolgálatot végzők-----b) mozdonyvezetővel és egy vagy több vo-
 -----létszáma-----1 natkísérővel;
 c) mozdonyvezetővel, és második figyelésre kötelezett dolgozóval;
 d) mozdonyvezetővel és pilótával.

A mozdonyvezető a mozdony, vezérlőkocsi vezetőállásán egyedül teljesíthet szolgálatot a következő feltételek alapján:

12.3.1. Minden **120 km/h-nál nagyobb sebességű** vonaton akkor, ha **a pályán jelfeladás működik és van jól működő:**

- * **éberségi berendezés,**
- * **ETCS vonatbefolyásoló berendezés,**
- * **GSM-R értekező berendezés.**

12.3.2. Minden legfeljebb **120 km/h sebességű vonaton** akkor, ha **a pályán jelfeladás működik és van jól működő:**

- * **éberségi berendezés,**
- * **vonatbefolyásoló berendezés (EÉVB-legalább EVM 120 as berendezéssel azonos védettségi szintet elérő vagy meghaladó, INDUSI),**
- * **értekező berendezés (pályatelefon, vagy mozdonyrádió, vagy a vezetőálláson rögzített tartóban elhelyezhető és kihangosítható mobiltelefon)**

Amennyiben a vonaton csak jól működő EÉVB biztonsági szintet elérő jól működő vonatbefolyásolási rendszer van, és a pontban sorolt egyéb feltételek megvannak, a vonatnál 80 km/h a maximálisan engedélyezhető sebesség.

12.3.2. Minden legfeljebb **100 km/h sebességű vonaton állomástávolságban,** akkor ha a vonal jelfeladásra nincs kiépítve, azonban van jól működő:

- * **INTENDON vagy azzal azonos biztonságot nyújtó éberségi berendezés,**
- * **értekező berendezés (mozdonyrádió, vagy a vezetőálláson rögzített tartóban elhelyezhető és kihangosítható mobiltelefon)**

Amennyiben a jelfeladásra ki nem épített vonalon térközi közlekedés kerül alkalmazásra a pontban felsoroltak teljesülése esetén 40 km/h az engedélyezett sebesség.

12.3.2. Minden a 12.3.1. és 12.3.2. pont szerint közlekedő vonaton az önműködő térközbiztosító berendezés használhatatlansága esetén, kizárólag egy állomásközben tolatási üzemmóddal.

~~12.3.2. Minden a 12.3.3. pont szerint közlekedő vonaton az önműködő térközbiztosító berendezés használhatatlansága esetén, Írásbeli rendelkezés alapján legfeljebb 40 km/h sebességgel.~~

~~12.3.3. Minden a 12.3.1. és 12.3.2. pont szerint közlekedő vonaton legfeljebb 100 km/h sebességgel akkor, ha a vonatbefolyásoló berendezés meghibásodik, de az éberségi berendezés (éberség ellenőrzési funkció) jól működik.~~

12.3.4. Minden a 12.3.1., 12.3.2. pont vagy a 12.3.3. pont szerint közlekedő vonaton legfeljebb 15 km/h sebességgel, nyílt vonalról a következő állomásig akkor, ha az éberségi berendezés (éberség ellenőrzési funkció) meghibásodik.

12.3.5. Minden a 12.3.1., 12.3.2. pont vagy a 12.3.3. pont szerint közlekedő vonaton a következő állomásig akkor, ha valamennyi értekező berendezés az állomás közben meghibásodott meghibásodás miatt egyetlen jól működő értekező berendezés sines.

12.3.6. Minden a 12.3.3., és ~~12.3.6.~~ pont szerint közlekedő vonaton legfeljebb 40 km/h sebességgel akkor, ha a távolbalátás korlátozott.

12.3.10. A vonat menetrend szerinti kiindulási állomásán a mozdonyvezető köteles a mozdony értekező berendezésén a pályahálózatot üzemeltető vasúttársaság menetirányítóját értesíteni és a forgalmi szolgálattevőt tájékoztatni arról, hogy:

* a vonat második figyelésre kötelezett dolgozóval ~~nem csak~~ mozdonyvezetővel közlekedik,

* a vonat önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt jelfeladásra kiépített pályán milyen rendszerű vonatbefolyásoló berendezéssel (EÉVB EVM 120as berendezéssel azonos védettségi szintet elérő vagy meghaladó, ETCS) közlekedik. ~~illetve azt, ha jól működő vonatbefolyásoló berendezés (EÉVB, ETCS) nélkül csak mozdonyvezetővel közlekedik~~

A tájékoztatások megtörténtét a mozdonyvezető a menetigazolványában előjegyezni köteles.

12.3.10.1. A 12.3.1.-12.3.3. és a ~~12.3.7. 12.3.5. 12.3.8.~~ pontokban előírt feltételek hiányában vagy meghibásodás esetén akkor, ha a hiba nem hárítható el, ~~vagy, ha az egyes esetekben előírt sebességhatároknál nagyobb sebességgel kell a vonatot továbbítani,~~ akkor a mozdony,

vezérlőkocsi vezetőállásán a mozdonyvezető mellett figyelő szolgálatot ellátó dolgozónak kell lennie.

~~Jól működő éberségi berendezés hiánya miatt a~~ A mozdonyvezető mellett figyelő szolgálatot ellátó dolgozóval a vonat legfeljebb 100 ~~120~~ km/h sebességgel közlekedhet.

12.9.8 A mozdonyvezető mellett figyelőszolgálatot az láthat el, akinek az adott vontató jármű (vezérlőkocsi) vezetésére érvényes hatósági jogosítványa van.

A figyelőszolgálatot megelőző 30 napban legalább 24 órát mozdonyvezetéssel töltött. Az adott vonalra érvényes vonalismereti vizsgával rendelkezik.

Figyelőszolgálatot csak az láthat el, aki vagy az adott vonalhálózatot működtető pályavasúti társaság, vagy a vonatot továbbító vontató járművet üzemeltető vasúttársaság foglalkoztatottja.

A figyelőszolgálatot ellátó a figyelőszolgálat ideje alatt a vonat továbbítása során a mozdonyvezetővel egyetemlegesen fele.

15.1.10. A vonatokat a menetrendben előírt

sebessége _____ | sebességgel kell továbbítani.

Menet közben sohasem szabad túllépni:

- a) a pályára és a vonatban levő járművekre engedélyezett legnagyobb sebességet;
- b) a jelzések, valamint az Utasítás rendelkezései alapján alkalmazható sebességet;
- c) a Szolgálati menetrendben előírt legnagyobb sebességet;
- d) a vonat tényleges féksúlyszázalékának megfelelő sebességet;
- e) a sebességkorlátozásoknak megfelelő sebességet;
- f) ~~jelfeladásra ki nem épített pályán állomástávolságú közlekedés esetén jól működő vonatbefolyásoló berendezés hiánya esetén~~ 100 km/h sebességet;

- g) jelfeladásra ki nem épített pályán térközi közlekedés esetén 40 km/h
- h) a szolgálati helyek nem átmenő fővágányain közlekedő vonatknál a bármely irányból odavezető váltó kitérő irányára engedélyezett — Műszaki Táblázatok II. kötet 7.C. sz. táblázatában meghatározott — és a vonatkozó biztosított főjelzők jelzési képével is kifejezett sebességet.
- i) a váltón kitérő irányban haladó Ro-La vonatnál a 30 km/h sebességet, kivéve, ha a vonatkozó főjelző jelzési képével kifejezett parancs 40 km/h-nál nagyobb sebességet engedélyez. Ebben az esetben a vonat kitérő irányban is a vonatkozó főjelző jelzési képe alapján alkalmazható legnagyobb sebességgel közlekedhet.
- j) a jelfeladással rendelkező pályán, ~~a jól működő éberségi, értekező és vonatbefolyásoló berendezéssel felszerelt~~ rendelkező mozdonyal továbbított, vagy vezérlő kocsiból vezetett vonatnál — kivéve az ETCS vonatbefolyásoló berendezést — EVM 120 as, vagy azzal azonos szintű biztonságotnyújtó berendezéssel, vagy INDUSIval ~~a legfeljebb 120 km/h~~, EÉVB, vagy azzal azonos biztonsági szintet nyújtó berendezéssel 80 km/h sebességet.
- k) Önműködő térközbiztosító rendszerrel és jelfeladásra kiépített pályán, amennyiben a térközbiztosító rendszer meghibásodik, de a vonatnál az éberségi, vonatbefolyásoló és az értekező berendezés jól működik, tolt vonati üzemmódban legfeljebb a következő állomásig 40 km/h.
- l) jelfeladással nem rendelkező pályán, ahol a távolbalátás korlátozott, de a vonaton jól működő éberség és értekező berendezés található, a távolbalátás korlátozása esetén 40 km/h
- m) jól működő éberségi berendezés vagy jól működő értekező berendezés hiánya esetén a következő állomásig 15 km/h. A hiba kijavításáig a vonat nem közlekedhet.

15.4.2.2. Ha a mozdonyvezető önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán értesítést kapott a térközbiztosító berendezés használhatatlanságáról és az állomástávolságban történő közlekedésről, akkor az állomásközben lévő fehér árbocú térközjelzőket és azok jelzéseit a vonatközlekedés lebonyolítása során köteles figyelmen kívül hagyni. Ha az állomásközben lévő **használhatatlan** fehér árbocú

térközjelző egy fedezőjelzőre, vagy egy bejáratú jelzőre előjelzést is adó jelző egyben, akkor a térközjelzőtől a mozdonyvezetőnek úgy kell továbbhaladnia, mintha azon „Megállj!” állásra kapott volna előjelzést. Az állomáskö z-ben lévő vörös-fehér árbocú nyíltvonalú bejáratú vagy fedezőjelző szerepét is betöltő jelzőkre Hívójelzést kivezérelni nem szabad.

A fehér árbocú térközjelzők és azok jelzéseinek figyelmen kívül hagyásáról, illetve a vörös-fehér árbocú nyíltvonalú bejáratú vagy fedezőjelző szerepét is betöltő jelzők melletti közlekedésről (15.19.1.2. pont) a közlekedő vonatok személyzetét Írásbeli rendelkezéssel értesíteni kell.

(célszerűnek tartanánk, ha az önműködő biztosító berendezéssel felszerelt pályán a bejáratú jelzőre az állomás közben lévő vörös- fehér árbocú bejáratú vagy fedező jelző szerepét betöltő jelzőkre előjelzést adó önműködő térközjelzők árbocát sárga fényvisszaverő jelzéssel ellátni)

15.8.5.11. Az élőszóval történő engedélykérés- és adás szövegét — a helyzetnek megfelelően — az alábbi adatokkal kell kiegészíteni:

- * a vonat nem csak mozdonyvezetővel közlekedik,
- * a vonat önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt jelfeladásra kiépített pályán milyen rendszerű vonatbefolyásoló berendezéssel (EÉVB, EVM 120, INDUSI, ETCS) közlekedik. ~~illetve azt, ha jól működő vonatbefolyásoló berendezés (EÉVB, ETCS) nélkül csak mozdonyvezetővel közlekedik,~~

115.16.1. A mozdonyvezetővel, **figyelőszolgálatot ellátó második dolgozóval** és a vonali tolatásvezetővel ~~vagy vezető jegyvizsgálóval,~~ vonatkísérő nélkül közlekedő vonatnál pedig a mozdonyvezetővel, a vonatközlekedéssel és tolatással kapcsolatos rendelkezéseket:

- a) Írásbeli rendelkezés elnevezésű nyomtatványon írásban, **a kézbesítéskor a kézbesítés átvételére a mozdonyvezető és a**

~~második figyelésre kötelezett dolgozó részére a kézbesítést végző az írásbeli rendelkezés szövegét köteles felolvasni tartalmát előszóval is;~~

15.16.2.3. Az Írásbeli rendelkezés kiállítása történhet:

- * a nyomtatványra kéziratilag vagy informatikai rendszer felhasználásával írt szöveggel,
- * a nyomtatványra ragasztott fedvénnel,
— a nyomtatványra tett bélyegző lenyomattal. Az Írásbeli rendelkezés nyomtatványt 3 példányban, ~~h-a~~ ~~mozdonyvezető mellett figyelőszolgálatot ellátó~~ ~~második dolgozó telejsít szolgálatot, 4 példányban:~~
 - * mozdonyvezető példánya,
 - * vonali tolatásvezető ~~illetve, vezető jegyvizsgáló~~ ~~illetve a~~ ~~figyelőszolgálatot ellátó~~ ~~második dolgozó~~ példánya,

15.16.2.6. Írásbeli rendelkezést először a mozdonyvezetőnek, ~~és a~~ ~~figyelésre kötelezett~~ ~~második dolgozónak~~ ~~utána a~~ ~~vonali tolatásvezetőnek~~ ~~illetve a vezető jegyvizsgálónak~~ kell kézbesíteni.

A mozdonyvezető, ~~a figyelésre kötelezett~~ ~~második dolgozó~~ és a vonali tolatásvezető ~~illetve a vezető jegyvizsgáló~~ az átvételt a kézbesítőnél maradótólapon, nevének aláírásával és honos szolgálati helyének feltüntetésével köteles elismerni.

15.16.2.7. Vonatkísérő nélkül közlekedő vonatnál, valamint tolómozdony mozdonyvezetője részére kiállított írásbeli rendelkezés kézbesítésekor az írásbeli rendelkezés „~~mozdonyvezető~~”-a ~~figyelésre kötelezett~~ ~~második dolgozó~~ ~~és~~ ~~a~~ „~~vezető jegyvizsgáló, vonali tolatásvezető~~” példányát ~~is a mozdonyvezetőnek~~ ~~nem kell kézbesíteni (15.16.1.2.p.).~~

15.16.2.8. Előfogati mozdonnyal közlekedő vonatnál az írásbeli rendelkezés mozdonyvezetői példányát az előfogati mozdony mozdonyvezetőjének kell kézbesíteni. Az írásbeli rendelkezés ~~szövegét a~~

kézbcsítőnek fel kell olvasni tartalmát ~~előszóval közölni kell~~ a vonómozdony mozdonyvezetőjével is.

Ha az előfogati mozdony lejár a vonatról, akkor annak mozdonyvezetője köteles a **Menetokmányának Menetigazolványának, Menetlevelének** „Megjegyzések” rovatában történő elismertetése mellett a részére kézbesített Írásbeli rendelkezéseket átadni a vonatnál maradó mozdony mozdony vezetőjének.

15.16.2.9. ~~Tolómozdony mozdonyvezetője részére kiállított Írásbeli rendelkezés kézbesítésekor a „vonali tolatásvezető, vezető-jegyvizsgáló” példányát nem kell kézbesíteni. A mozdonyvezető az átvételt a től apon köteles elismerni.~~

15.16.2.9. A vonatszemélyzet az útközben történő személyzetváltáskor a még érvényes Írásbeli rendelkezéseket és főkpróbabárcákat köteles a leváltó személyzetnek átadni.

Az írásbeli rendelkezés még érvényes részét a leváltó mozdonyvezetőnek és a leváltó figyelésre köteleett második dolgozónak a leváltott mozdonyvezető felolvasni köteles.

A mozdonyvezető az Írásbeli rendelkezés mozdonyvezetői példányát a leváltott mozdonyvezető **Menetokmányának Menetigazolványának, (Menetlevelének)** „Megjegyzések” rovatában, a vonali tolatásvezető illetve a vezető jegyvizsgáló pedig a Vonatterhelési kimutatáson, az Írásbeli rendelkezések számának feltüntetésével az átadó és átvevő személyek aláírásával köteles az átadást-átvételt elismertetni.

Nem személyes váltás esetén a Vonatterhelési kimutatáson kell az átadást-átvételt elismertetni.

Az Írásbeli rendelkezések
tartalmának közlése
élszóval

15.16.3. Írásbeli rendelkezés kézbesítésekor az átvevő részére élszóval is közölni kell a rendelkezés teljes szövegét tartalmát szövegét. Az átvevő, az átvétel elismerése előtt köteles ellenőrizni, hogy az Írásbeli rendelkezést az ő vonata részére állították-e ki. Ezután köteles a kapott rendelkezés szövegét elolvasni, majd az átadóval közölni, hogy a rendelkezést megértette és tudomásul vette (15.16.1.4-rp.).

~~15.16.3.1. A mozdonyvezető az Írásbeli rendelkezések tartalmát köteles a mozdony vezetőállásán szolgálatot teljesítő figyelésre kötelezett dolgozóval élszóval közölni. A közlés tudomásul vételét a figyelésre kötelezett dolgozó az Írásbeli rendelkezésen „aláírás, nap, óra, perc” feltüntetéssel köteles elismerni.~~

15.17.1.1. A forgalmi szolgálattevőnek előzetes jelzőkezeléssel és vonatindító jelzőeszközzel kell a mozdonyvezetőt felhatalmazni:

- * a Szolgálati menetrend 2. sz. rovatában a pályahálózat működtetője által megjelölt szolgálati helyeken valamennyi induló és bármely más ok miatt megállás után induló személyszállító vonatnál;

* A forgalmi szolgálattevőnek vonatindító jelzőeszközzel kell a mozdonyvezetőt felhatalmazni:

15.17.1.5.Élszóval, illetve ha a vezető jegyvizsgáló ~~nem a mozdonyon (vezérlőkocsin) vagy~~ a mozdony (vezérlőkocsi) mellett tartózkodik,

15.17.2.2. Ha a vonatindító jelzőeszközzel történő felhatalmazáskor a mozdonyvezető a Felhívás az indításra jelzés adása után nem indul azonnal, illetve áthaladó vonatnál nem halad át a vonattal, akkor a felhatalmazást adó dolgozó köteles a mozdonyvezetőhöz sietni és a mozdonyvezetőnél érdeklődni ~~ott megfelelően rendelkezni.~~

Amennyiben a vonat indulásának nincs akadálya az indulásra jelzőeszközzel, vezető jegyvizsgáló ó esetében élszóval ismét felhatalmazni:

15.17.2.5.A Szolgálati menetrend 2. sz. rovatában a pályahálózat működtetője által meg nem jelölt szolgálati helyeken, ahol a személyszállító vonatok mozdonyvezetőinek felhatalmazását a vezető jegyvizsgáló élszóval, ~~illetve ha a vezető jegyvizsgáló nem a mozdonyon vagy ha nem~~ a mozdony (vezérlőkocsi) mellett tartózkodik,

15.17.4.1. A vonat elindítása előtt a mozdonyvezető személyesen köteles meggyőződni arról, hogy az ő vonatát hatalmazzák-e fel az indításra és a helyhez kötött jelzők továbbhaladást engedélyező jelzése az ő vonata részére vonatkozik-e.

A felhatalmazásról történő meggyőződés céljából szükség esetén át kell mennie arra a pályaoldalra, ahol a felhatalmazás történik. Ha a helyhez kötött jelző továbbhaladást engedélyező állásáról, **bármely okból nem tud meggyőződni, akkor a felhatalmazást végző dolgozótól köteles érdeklődni. Ha a felhatalmazást végző dolgozó tájékoztatásától függetlenül, amennyiben az indulásra való felhatalmazás továbbra is érvényben van, addig míg a jelző állásáról nem tud meggyőződni, köteles a vonattal lépésben haladnia, majd a jelző állását megfigyelve megállni, vagy a vonat sebességét a jelzési kének megfelelően szabályozni.**

Azoknak a vonatoknak a mozdonyvezetői, akiknek a felhatalmazása jelzőkezeléssel, előzetes jelzőkezeléssel és közvetett módon, valamint előszóval történik — a felhatalmazást **követően végző dolgozó engedélye alapján** — kötelesek óvatosan annyira előrehúzni, hogy a mozdonyvezető meg tudjon győződni a kijárat jelző állásáról.

15.17.8. Nem személyszállító vonat mozdonyvezetőjének előszóval történő felhatalmazásakor a vonali tolatásvezető „A .sz. vonat mehet” szavakkal köteles felhatalmazni a mozdonyvezetőt az indulásra. Személyszállító vonat mozdonyvezetőjének előszóval történő felhatalmazásakor a vezető jegyvizsgáló „A.....sz. vonat Indulásra készen” szavakkal, ~~ha a vezető jegyvizsgáló nem mozdonyon (vezélőkocsi) vagy ha nem a mozdony (vezélőkocsi) mellett tartózkodik,~~ Indulásra készen jelzés adásával köteles felhatalmazni a mozdonyvezetőt az indulásra.

kötelezettek
ég

16.2.2. Menet közben a vonat elején lévő mozdonyvezető és a mozdonyvezető mellett tartózkodó második dolgozó, tolt vonatnál pedig az első járművön tartózkodó vonatkísérő előre és hátra tekintéssel köteles figyelni:

- * a vonatot,
- * a pályát és a szomszédos vágányokat,
- * az útátjárókat,
- * a figyelmeztető jeleket, a jelzőkkel és jelzőeszközökkel adott jelzéseket,

- * a váltóra történő ráhaladás előtt pedig a lehetőségekhez képest a váltó állását, a vágányutat és a biztonsági határjelzők utáni térséget.

Fentieket a mozdonyvezető mellett figyelő szolgálatot ellátó dolgozó is köteles megfigyelni, ha más szolgálati tevékenysége a figyelést megengedi, vagy ha a mozdonyvezető figyelésre utasítja.

A távolbalátás vagy a szabadlátás korlátozottsága esetén, ~~fokozott gonddal kell figyelni a pálya mellett lévő jelzőket, jelzéseket és a vezetőállás jelző jelzéseit.~~ a mozdonyvezető a vonat sebességét úgy köteles szabályozni, hogy a jelzéseket meg tudja figyelni és a továbbhaladást tiltó jelző előtt a vonattal meg tudjon állni.

16.5.1. Az állomási és a vonatkísérő személyzet , amennyiben megfelelő, az utastájékoztató berendezés van telepítve az állomáson illetve a szerelvényen, köteles figyelmeztetni az utasokat arra, hogy csak a fel- illetve leszállásra kijelölt pályaoldalon szálljanak le illetve fel. Kötelesek felhívni az utasok figyelmét arra, hogy:

16.5.2. A személyszállító vonatnál, amennyiben megfelelő, az utastájékoztató berendezés van telepítve a szerelvényen ,a vonatkísérők elágazó-, csatlakozó-és végállomásra való érkezés előtt kötelesek az utasokat erre a körülményre figyel.

16.5.3. Távműködtetésű ajtókkal rendelkező személyszállító kocsikból összeállított szerelvényel közlekedő személyszállító vonat érkezése előtt amennyiben megfelelő, az utastájékoztató berendezés van telepítve a szerelvényen ,az utasok figyelmét külön fel kell hívni arra, hogy a vonat kocsiajtói melyik oldalon fognak nyílni, továbbá arra is, hogy a másik oldalon az ajtók nem nyithatók.

16.5.4. A személyszállító vonat vonatkísérő személyzete megállás után köteles a vonatról a fel- és leszállásra kijelölt pályaoldalon leszállni és a szolgálati hely nevét az utasokkal közölni. A vonatkísérő személyzet a tartózkodási időt akkor köteles közölni, ha az menetrend szerint legalább 3 perc, vagy ha a menetrend szerinti tartózkodást a forgalmi szolgálattevő késés esetén megrövidíti. A közlésre a vonatkísérő személyzet akkor köteles, amennyiben megfelelő, az utastájékoztató berendezés van telepítve a szerelvényen.~~történhet a kocsikra felszerelt utastájékoztató berendezés útján is.~~ A forgalmi szolgálattevő a tartózkodási idő megrövidítéséről köteles a személyszállító vonat vonatkísérőit és az utazóközönséget a rendelkezésre álló utastájékoztató berendezésen keresztül, annak

hiányában előszóval értesíteni. Határállomáson az utasokat figyelmeztetni kell a hatósági kezeléssel kapcsolatos tennivalókra is.
